SUOMEN PUOLUSTUSKYVYN HAASTEET

Arto Nokkalan esitelmä KUK 102:lle 30.11.2015

1 Johdanto

Puolustuskyky on puolustuspolitiikan tärkein päämäärä kolmessa valtiossa, jossa maan puolustusmenesto halutaan huolehtia. Se ei ole täysin sama asia kuin sotilaallinen kyky, jota voi käyttää niin puolustukseen, hyökkäykseen tai mihinkään voimaelimiin. Suomessa sotilaallinen kyky on kuitenkin ensisijaisesti mitoitettu ja tarkoitettu oman maan puolustamiseen ja vieläpä lähinnä omalla alueella suurta epäsuhtaisuutta hyökkäystä vastaan. Puolustuspolitiikalla tuodaan tästä kapasiteetista eli kyvykkyyksien lisäksi myös aikaa, tarkoitta, puolustuksa eli koko puolustuksen tarkoitusta.

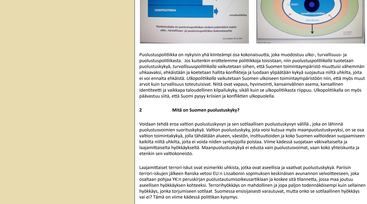

Puolustuspolitiikka on nykyisin yhä kiinteämpi osa kokonaisvaltaista, joka muodostuu ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Jos kuitenkin erottelemme politiikkoja toisistaan, niin puolustuspolitiikalla tarkoitamme puolustuskykyä, turvallisuuspolitiikalla vaikuttavan eliten, että Suomen toimintaympäristö muutuisi sikäreinkin ulkavaavaksi, elinkäisän ja kansainvälisen hallita konfliktiin ja kuuluten ylijäätään kykää luotjavaa niitä tehtiä, jotka ei voi ennalta etäistä. Ulkopolitiikalla vaikuttavan Suomen ulkoisen toimintaympäristön niin, että myös muut arvot kuin turvallisuus toteutuisivat. Niitä ovat esimerkiksi hyvinvointi, kansainvälinen aktiivisuus, kansallisen identiteetin ja vahvan itsetuntoisen kirjaluku, yksilö kuin se ulkopoliitikkaa riippuu. Ulkopoliitikalla on myös päämäärä siitä, että Suomi pysyy kriisien ja konfliktien ulkopuolella.

2 Mitä on Suomen puolustuskyky?

Voidaan tehdä ensin erittäin yksinkertainen ja jo sen sotilaallisen puolustuksen valtiollisia. joka on liitännä puolustusvoimien suorituskykyä. Valtion puolustuskykyä, jota voisi kutsua myös maanpuolustuskyvyksi, on se osa valtion toimintakykyä, jota tähdätään aluen, vkeistön, instituutioiden ja koko Suomen valtioiden suojaamiseen kaikilta niiltä uhkia, jotka ei voida niiden syntyjuuria poistaa. Kime käänsä suojaksen vähentämistä ja laajamittaisiin hyökkäyksiltä. Maanpuolustuskyvyssä ei edusta vain puolustusvoimat, vaan koko yhteiskunta ja etenkin sen valtiokoneisto.

Laajamittaiset terrori-iskut ovat esimerkki uhkista, jotka ovat asetilloja ja vaativat puolustuskykyä. Parrion terrori-iskujen jälkeen Ranska vetosi EU:n Lissabonin sopimuksen keskeiseen avunantoon velvoitteeseen, joka osittain pohjaa YK:n peruskirjan puolustautumisoikeusartikkaan ja koskee sitä tilannetta, jossa maa joutuu aseellisen hyökkäyksen kohteeksi. Terrorihyökkäys on mahdollinen ja paja paljon todennäköisempi kuin aseellinen hyökkäys, jonka torjumiseen sotilaat. Suomessa ensisijaisesti varautuvat, mutta onko se sotilaallinen hyökkäys vai ei? Tämä on viime kädessä poliittisen kysymys.

Valtioon kohdistuvien puolustuksen ulkopuolisten monipuolisuuteen monien kesä, että valtion puolustus on kokonaisvaltaisen tehtävä. Puolustuksen tehtäväkysymys liittyy tuohon kokonaisvaltaiseen puolustuskykyyn, jonka ylläpitäminen ja kehittäminen on yhteiskunnan tärkeimpiä tehtäviä. Puolustuskyky on kokonaisvaltaisen puolustuksen osa valtion puolustuskykyä, mitä sihemmin ulka on sotilaallinen ja ajankohtainen. Puolustusvoimien suorituskyky maanpuolustusta varten riippuu paljon siitä, että muut organisaatiot ja tahot valttoisa tekevät oman osuutensa

Puolustuskyvyn tason päämoponentit ovat uloottavuus ja riittävyys.

Uskottavuus määritellään maamme toimintaympäristössä ja sitä hankitaan joka yhä myös "palvan päivän varalle". Tärkein kohdeyleisö ovat suunnitelmia tekevät vieraiden valtioiden johtajat eri muu hallinnoivamista sekä kansainvälisen yhteisön päättäjät. Uskottavuuden ydinkysymys on, että nämä ulkopuoliset tahot uskovat, että Suomi voi tarvitaan politiikan tukena hyökkäyksen välttämiksi elinkäsmiksi. Puolustuskyky on ennalteehkäisykykyä. Uskottavuutta koetellaan ennen muuta silloin, kun toistoiluiin ei ole oleli joudutu. Se on poliittinen uskottavuutta. Sitä arvostaan ulojoiden vieiti jaka kaavoihin hyökkäystä Suomeen, ottaa siinä suoren ja kalliisi tuloen riskin. Samaa uskottavuutta tarvitaan kuitenkin myös kumppanien vakuuttuttua eli kannattaa auttaa Suomea, koska sitä saa myös itselle hyötyä. Uskottavuutta oman maan puolustuksella tukee myös yhä selvemmin hankkia osallistumalla yhteisön sotilasoperaatioihin ulkomailla.

Puolustuskyvyn sisältämän tahdon pitää myös näkyä ulospäin. Tahtoa voi kuitenkin tarkastella myös erillään kyvykkyyksistä eli kapasiteeteista.

Puolustuskyvyn riittävyys korostuu varsinaisessa sotilaallisen voimankäytön, äärimmäisiin laajoon operaatioiden, torjkeessa. Kerkes norm on, että kyky ei ole oliut riittävä, jos sitä ei ole käytettävissä ei täytetä ja ylvoitsa torjuta. Kyky on mitoitettava suhteessa arvioitavaa olevien uhkaajan kykyihin ja sellaiseksi, että omat poliittiset ja sotilaalliset tavoitteet myös saavutetaan.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että alueemme tulee olla ratkaisustotoiluiden päättyessä yhä itsenäisen Suomen valtion haltuua ja edellytykset ihtpäämiseksi koko kriisistä luotu.

Kaiken kaikkiaan puolustuksemme on ohtava tarpeeksi ja sopivaa materiaalia ja puolustusttahtoista ja osaavaa henkilöstöä, suunnitelmat kunnossa, riittäkä toimintaedunsa sekä puolustuskelle välttämätön infrastruktuuri. Suomen puolustuskyky riippuu harjoitetusta politiikasta, laajasti ymmärretystä puolustusvalmiudesta, yhteiskunnan kokonaisvaltaisesta puolustuksesta sekä kansainvälisestä yhteistyöstä. Puolustuskyky on siis monen tekijän vaiston. Voiman käytön uhka muodostuu vastaisesta hyökkäjän kyvyn perusteiksiltä. Uhka ei ole sama asia kuin aktiivinen uhkaaminen. Nyt mikään valtio ei uhkaa Suomea eikä Suomi tekään.

3 Mikä on puolustuskyvyn nykyinen taso?

Puolustuspolitiikka on erityistä sitä, että tarvittaan puolustuskyvyn tasoa on vaikea määritellä ennen puolustsia todellisen sodan tointin. Puolustuskyky on perustiamsa helpoiti politiikoita, koska keskeisiltään ei ole yksiköistä toistuvia puolustuskyvyttä hallussaan. Eri asia on, politiikoidaanko. Suomessa puolustuspolitiikka ei ole oliut tyypillistä politiikkaa, koska sitä on valinnut suuri konsensus aroden perusteella. Puolustuspolitiikan eri riittäjnä tai, että puolustuksen välttämättömyydestä ei ole muodostunut kiistaa eri ryhmien välillä. Tämä on ollut yksi syy siihen, että ohtaa Suomen asemaan Neuvostoliiton/Venäjän naapurina. Ostitaan tästä on ollut yksi yksi pitkäaikaisia.

Tarvittavan tason määrittely pyrkii kuitenkin olemaan poliittinen, mutta se on myös vaikeaa. Ollaan varautumaa tilanteisiin, joita ei pidetä todennäköisinä ja jotka itse asiassa kyvyn ylläpitämisellä halutaan ehkäistä. Niistä ei välttämättä ole edes ennakkotietoilla muuta kuin harjoituskokemusta. Suomi oi ennekv ole oliut valmiussa yli 70 vuoteen. Sodan vaatimusten määrittelyvaikka joudutaan varsin paljon jättämään asiantuntijoille. Myös puolustusvoimien monipuolisuuteen vaikuttaa tähän.

Lisäksi kysymys on suorien kokonaisuuksien toimivuudesta konfliktissa. Päätökset ovat aitoja strategioita. Vaikka pitkälin materiaalisia tekijöitä voidaan jopa mitata, niin tärkeitä ovat ideologiat, tahto, oliat, rohkeus, johtajuus ja kyky oppia. Ne ovat vaikeasti mitattavia asioita. Siksi myös puolustuskyvyn määrittelyä voidaan ja pitää määritellä ennakolta, esimerkiksi sotilaallisen ja muun tiedon avulla, jos sitä käytetään kriittisesti. Suomessa harjoitetaan varsin monipuolista tutkimustoimintaa, joka antaa ehdollista vastauksia siihen, miten puolustusvoimia kannattaa varustaa ja koulutaa. Osaaminen tasoa voidaan myös mitata. Systemaattinen ja kriittinen sotatieteellinen tutkimustoiminta on merkittävästi lisääntynyt, monipuolistunut ja myös kansainvälistynyt viimeisen 20 vuoden aikana puolustuksessa.

Puolustuskyvyn vähättävyydesta on kuitenkin vaikea saada kriittistä tietoa ulkopuolelta. Ulkomaiset asiantuntijat ja suureta suoi poliitikoiltin ovat kuitenkin. Jolkeln ajatus siitä, että Suomi voisi pitkään pitää puolustusta yllä ilman ulkopuolista apua, on ajatuksena epärealistinen. Tämä on myös Suomen poliittisen johdon ja puolustuksen ulkopuolisten asiantuntijoiden yhteinen käsitys. Ainamettäisiden arviot ovat tästä tärkeitä, mutta jobs ne ovat salaisia tai oliten heitäkin vaivaa se, että sopi kirjoittaa ja sanoa. Jokaisu kuitenkin "päteilkan äänen", poliittista tai muuta syistä.

Tutkimuksin perustuva yksi johtopäätös on, että valtion kannattaa normaalioloissa hankkia asevoimiinsa ja järjestelmiinsä hyvä marvetto eri osaopolitien keskuudessa, vaikka siitten kirissä lähetystiläsissä painovoiman ulkopuolella. Tästä on esimerkkinä Ukaina. Hyvä marne lisää pienen valtion poliitkeen toimivuutta hädänalaisyytä kriisitilanteessa.

Tutkimus tietoo myös, että lähes mikä tahansa pelote voi pettää ja ennalta arvioitu puolustuskyky riittämättömäksi. Kekki tutkijat eivät koke ydinpelotteen ansiokv eikoi olla, että kylmän sodan aikana puolutu ydinvoiman. Jos otetaan kuitenkin muita esimerkkejä, niin mielle että lähesin on varmasteiin tukeva. Suomen pelote ei kuinnyt ehkäisemään Stalinin Neuvostoliiton hyökkäystä eneatta. Sen sijaan tuotettiin hyökkäjälle kohtuuton hinta. Puolustuskyvyn ylläpitämisen eli pienmpi kun hyökkäjä kuntteli ennakolta. Hyökkäjä pävnisi niuhun aikana oman hyökkäyksensä.

Tuoreempi esimerkki on Falklandin sota keväällä 1982. Argentiina ei mieihttäessään Falklandin saaret uskonut, että Iso-Britannia vastaisi ne verraten helpoist takaisin. Kolmas ja tuorein esimerkki: Ukrainalla ei sillä pelotetta sitä vastaan, että Venäjä valtaa Krimin. Kimmilä ei edes ryhdytty asevoimien vastaimiiin, mutta Ukraina oli suoraan vaikeuksia myös sielllä, missä voimaa tiedettiä oli tarkoitus käyttää eli Itä-Ukrainan separatistejja vastaan. Tätä oli vaikea ennakoida ani perusteella, mitä valtion kannattaa Ukrainan asevoimiinsa hankkia.

Kaikissa näissä kolmessa tapauksessa materiaalista, jolakin tällä ennalta laskettaya tekijöitä painavampi oli kuyn aineisto eli tahto- ja osaamiskomponentti. Tahtoaosaa se oli puolustajalla suhteellisesti vahva hyökkääjään vastapuolen nähden, että tämä ole mikään pelkkä myytti.

Jos määrittelyn vaikeuksista huolimatta esitää herkkäkohtaisen varovaisen arvion, niin Suomen maine on ilmeisesti jalla suomalla aika hyvä. Suomen puolustuskykyä on vähättelevästi, mutta sitä ei arvosteta myöskään erityisesti se, että puolustusjärjestelmä ensaa varsin paljon muuta ja tyypillimmistä tällä hetkellä. Venäjä ei uhkaa Suomea, mutta tärkeintä on siltä, että uskottavuutta on juuri venäläisen silmissä. Sitä on tarkasteltava sellä myös helpompi saavuttaa kun jossakin lähtisivä valtiossa, jotka ovat oliteet kaun tiltsuotuneita ja jossa oman maan puolustus ei ole oliut samanlainen kysymys kuin suomalaisilla. Suomen kannalta kriittisempi ovat valtaisen sotatoimen osalta, johon tälläkin varautaaan, koska sen toteutuminen on kuitenkin kaikkein kauimmaisia.

Puolustuskyky ei riitä pitämään maata, mutta se ei riitä edes ylimaavaroittilla siihen. Kyky ei myöskään riitä voitaan, jossa suurella voisi vapaasti kerätää sotilaallista voimaansa Suomea vastaan. Sen sijaan puolustuskyky riittää kuitenkin melko hyvin siinä skenaariossa, jota pidetään vakavimmista todennäköisimpinä, eli että Suomi joutuu kohtaamaan rajoitetun sotilaallisen voimankäytön uhan tai sen käytön ilman julistettua sotatilaa tai muodia. Käytännössä kyseessä olisi laaja kansainvälinen kriisi, ennen muuta Naton ja Venäjän sotilaallinen. Tässä riittävästi puolustuskyky on edellä mainittua alemman asteisin ulkaitilanteisiin kuten vaikkaa sellaiseen "hybridisotaan", jota nähtiin Ukrainan kriisin yhteydessä. Kyky ei kuitenkaan sillä eikä edes tyydyttävää, jos maamme haluaisi heikkaa esimerkiksi valtion säästöiminen vuoksi suhteessa toimintaympäristöönne. Henkilöstöpulasta voisi erityisä ongelmia syntyä sinä tapauksessa, että asevelvollisen koulutuksessa tarvittava puolustusvoimien toimintamenoja lekattasiin jatkuvasti.

4 Puolustuskyvyn haastajat

Puolustuskyvyn haasteet nousevat ennen muuta Suomen kansainvälisestä toimintaympäristöstä, jonka voi jakaa poliittiseen ja strategiseen eli lähinnä sotilaalliseen ympäristöön. Suomalaisen ulkoisen muutos tuottaa myös ehdottoi haasteita. Hue kohtaneen poliitikka eli Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka määrittää lopulta, millaiset haasteet puolustuskykyyn kohdistuvat ja miten ne otetaan vastaan. Ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikalla on myös vahva sisäpoliittinen ulottuvuus.

4.1 Kansainvälinen ympäristö

Kansainvälisessä ympäristössä Suomen puolustuskyky riippuu ennen kaikkea siitä, mitä Venäjä, Yhdysvallat, Nato ja Euroopan unioni sekä asiaihan lähinaapureista erityisesti Ruotsi tekevät, millaista politiikkaa ne harjoittavat. Puolustus riippuu suurelti siitä, mitä tapahtuu Euroopassa ja eurooliantilanteilla alueella. Kyky riippuu yhä nimenomaan tästä lähin suhteista, vaikka kehitystä on yhä enemmän myös Venäjän rajoilla, jotka toisin on yhteisessä.

Suomen puolustuspolitiikkan merkittävimmät kääntäet ovat liittyneet siihen, että Suomelle merkittävät alkanna suunnalat, jotka ylä on oliut Venäjä tai Neuvostoliitto, ovat erityisesti hyöttämaan voisiaisiotaa ja kehittämään omia sotilaallisia kykyjään. Tämä koskee erityisesti Venäjän ydinasevoimia. Ne ovat kehittyneet suotta ulkopoliittisena, jota huipentui Ukrainan kriisissä ja on suorell vakuttanut tä tämä vaikuttaa. Venäjän ja Yhdysvaltain tai Venäjän ja Euroopan suhteet eroli paitsi vaikkapa noin 15 vuotta sitten valtimoisen tilanteen. Maanpuolustuksesta pitäs poliitikoilla tosin huolehtia sulkeilemalla ydinaseet pois maista, mutta on on poliittisesti helpompaa, jos osapuolten välinen jännitys on matala. Tosin hyvän ja lämpimien suhteiden ylläpitäminen ei ole mikään itsestäänselvyys, kuten Venäjä osoittaa nyt, että yhtä lailaa luottaa kuin kaikki jatkuvinsen tai ulkopuolinen apuun tai molempiin.

Sinänsä on syytä alleviivata, että Venäjä pitää tätä Suomen suuntaa yhä varsin ongelmallisena. Se pyrkii edelleen vaikuttamaan oma sotilaallista kykyään, että Suomi ei voisi solmia sotilaallista, pystyisi se edelleenkään asevoimian uudistamaan suunnitelluil, jos ollyn hinta pysy alhaalla ja lämeen sanktiot tätaan saka voimassa. Venäjän kapasiteetit eivät tällä suunnalla välttämättä kasva. Paljon mediahuomiota ennetaan lisäntyneitä sotilaallisia aktiivisuuksiita lähinnä ilmassa, joka kuitenkin on kasvanut Venäjän asevoimien puolella eli niin halossa kuin kiireistä. Verrattuna kesäväyrsiin strategisiin tekijöihin se on kuitenkin erääinaista ajankohtaan pintahuolua.

Yhdysvallat on halunnut eurooppalaisten kantaaan enemmän vastuuta omasta turvallisuudestaan ja eluvelliosta tarkastelua. Ukrainan kriisi aiduatt kuitenkin Yhdysvaltain merkitystä Euroopalle. Etenkin Itä-Euroopan maat, mutta tavallaan myös Suomi ja Ruotsi, tekevät tiitä sen suuntaisesti, että Yhdysvaltain tukea siitä saatavissa. Yhdysvallat on yhä sotilaskapasiteettaltaan ylivertainen maailn Venäjään nähden, jolla tosin on ydinaseita.

Euroopan unioni aiheuttaa Ukrainan kriisissä ja on suorell vakuttanut tä tämä vaikuttaa. Venäjän ja Yhdysvaltain tai Venäjän ja Euroopan suhteet eroli paitsi vaikkapa noin 15 vuotta sitten valtimoisen tilanteen. Maanpuolustuksesta pitäs poliitikoilla tosin huolehtia sulkeilemalla ydinaseet pois maista, mutta on on poliittisesti helpompaa, jos osapuolten välinen jännitys on matala. Tosin hyvän ja lämpimien suhteiden ylläpitäminen ei ole mikään itsestäänselvyys, kuten Venäjä osoittaa nyt, että yhtä lailaa luottaa kuin kaikki jatkuvinsen tai ulkopuolinen apuun tai molempiin.

Ruotsin puolustuksen ja puolustuspolitiikka on aina ollut Suomelle tärkeä. Suomi on toki Ruotsin kanssa monessa suhteessa hyvin lähellä Natoa ainakin valmiusmielessä. Se tilanne ilmeisesti jatkuu, vaikka jäsenyytä ei Ruotsissa juuri nyt kannateta. Ruotsin puolustuskyky on Suomen kannalta tärkeä myös siksi, että se on vastaavanlaisessakin sekä myös harjoittaaan tiivistä Naton kanssa. Lisäksi Suomella ja Ruotsilla on erityinen suoisiumsuuseena rauhankumppanina suhteessa useimpiin muihin Naton rauhankumppaneihin.

Ruotsi on jonkin verran palautumassa oman alueensa puolustuskykyä, jota se ajoi uudistuksissaan tietoisesti alas. Sodan ajan maavoimien joukkojen määrä on kuitenkin alueyoutuksekseen erittäin pieni. Ruotsi liittyi kuitenkin jo kylmän sodan päätyttyä siitä, että jos invasiojoukkoutelta vaativa uhka kehittyy, silloin eliitti varautua. Ruotsin ilma- ja merivoimien tilanne on tämeen pinnsä edellisen hyvä. Ruotsi ei halua puolustaa itsistyään yhteistyössä Suomen kanssa tähäkään yhteiseen puolustusmiseen, mutta puolustuskyvyn vahvistamiseen tähtäävään kehitykseen yhteistyössä myös niiden yhteiskäyttöön.

Lännessä heillitin ja 1990-luvulla ajatteli, että Ruotsi ja Suomi voisivat antaa turvatukvia Baltian maille. Ruotsihan antoi antanut poliittisia julistuksia EU:n turvallisuuspolitiikan soidaarisuuden hengessä. Lihaitlisme ei kuitenkaan ole. Ruotsi ei ole myöskään antanut Baltian maille sellaisia turvatakuita, jotka sisältyvät Naton perustamissopimuksen 5 artikkeliin. Ruotsi ei ole kokeilusopimista Nato kysymyksenkin. Tätä ei kuitenkaan voi haluta kenestäa. Yhteistyö eri-sisäisenäen "Natmo tie", mutta ei kumnaiskaan vahtisetto Nato jäsenyyttä, jos sitä tarvitsisiin. Pohjoismaisen puolustusyhteistyöstä NORDEFCO on parhaimmillaan kriisinhallitsemisvalmiuksien ja materiaalihyötyjen alalla, mutta sillä on myös välillistä muuta merkitystä puolustuskyvyn kehittämiselle.

Suomen ulkopoliittiset merkittävimmät kääntäet ovat liittyneet siihen, että Suomelle merkittävät alkanna suunnalat, jotka ylä on oliut Venäjä tai Neuvostoliitto, ovat erityisesti harjoittaaan voisiaisiotaa ja kehittämään omia sotilaallisia kykyjään. Tämä koskee erityisesti Venäjän ydinasevoimia. Ne ovat kehittyneet suotta ulkopoliittisena, jota huipentui Ukrainan kriisissä ja on suorell vakuttanut tä tämä vaikuttaa. Venäjän ja Yhdysvaltain tai Venäjän ja Euroopan suhteet eroli paitsi vaikkapa noin 15 vuotta sitten valtimoisen tilanteen. Maanpuolustuksesta pitäs poliitikoilla tosin huolehtia sulkeilemalla ydinaseet pois maista, mutta on on poliittisesti helpompaa, jos osapuolten välinen jännitys on matala. Tosin hyvän ja lämpimien suhteiden ylläpitäminen ei ole mikään itsestäänselvyys, kuten Venäjä osoittaa nyt, että yhtä lailaa luottaa kuin kaikki jatkuvinsen tai ulkopuolinen apuun tai molempiin.

Sinänsä on syytä alleviivata, että Venäjä pitää tätä Suomen suuntaa yhä varsin ongelmallisena. Se pyrkii edelleen vaikuttamaan oma sotilaallista kykyään, että Suomi ei voisi solmia sotilaallista, pystyisi se edelleenkään asevoimian uudistamaan suunnitelluil, jos ollyn hinta pysy alhaalla ja lämeen sanktiot tätaan saka voimassa. Venäjän kapasiteetit eivät tällä suunnalla välttämättä kasva. Paljon mediahuomiota ennetaan lisäntyneitä sotilaallisia aktiivisuuksiita lähinnä ilmassa, joka kuitenkin on kasvanut Venäjän asevoimien puolella eli niin halossa kuin kiireistä. Verrattuna kesäväyrsiin strategisiin tekijöihin se on kuitenkin eräänlaista ajankohtaan pintahuolua.

Yhdysvallat on halunnut eurooppalaisten kantaaan enemmän vastuuta omasta turvallisuudestaan ja eluvelliosta tarkastelua. Ukrainan kriisi aiduatt kuitenkin Yhdysvaltain merkitystä Euroopalle. Etenkin Itä-Euroopan maat, mutta tavallaan myös Suomi ja Ruotsi, tekevät tiitä sen suuntaisesti, että Yhdysvaltain tukea siitä saatavissa. Yhdysvallat on yhä sotilaskapasiteettaltaan ylivertainen maailn Venäjään nähden, jolla tosin on ydinaseita.

Ruotsin puolustuksen ja puolustuspolitiikka on aina ollut Suomelle tärkeä. Suomi on toki Ruotsin kanssa monessa suhteessa hyvin lähellä Natoa ainakin valmiusmielessä. Se tilanne ilmeisesti jatkuu, vaikka jäsenyytä ei Ruotsissa juuri nyt kannateta. Ruotsin puolustuskyky on Suomen kannalta tärkeä myös siksi, että se on vastaavanlaisessakin sekä myös harjoittaaan tiivistä Naton kanssa. Lisäksi Suomella ja Ruotsilla on erityinen suoisiumsuuseena rauhankumppanina suhteessa useimpiin muihin Naton rauhankumppaneihin.

Ruotsi on jonkin verran palautumassa oman alueensa puolustuskykyä, jota se ajoi uudistuksissaan tietoisesti alas. Sodan ajan maavoimien joukkojen määrä on kuitenkin alueyoutuksekseen erittäin pieni. Ruotsi liittyi kuitenkin jo kylmän sodan päätyttyä siitä, että jos invasiojoukkoutelta vaativa uhka kehittyy, silloin eliitti varautua. Ruotsin ilma- ja merivoimien tilanne on tämeen pinnsä edellisen hyvä. Ruotsi ei halua puolustaa itsistyään yhteistyössä Suomen kanssa tähäkään yhteiseen puolustusmiseen, mutta puolustuskyvyn vahvistamiseen tähtäävään kehitykseen yhteistyössä myös niiden yhteiskäyttöön.

Lännessä heillitin ja 1990-luvulla ajatteli, että Ruotsi ja Suomi voisivat antaa turvatukvia Baltian maille. Ruotsihan antoi antanut poliittisia julistuksia EU:n turvallisuuspolitiikan soidaarisuuden hengessä. Lihaitlisme ei kuitenkaan ole. Ruotsi ei ole myöskään antanut Baltian maille sellaisia turvatakuita, jotka sisältyvät Naton perustamissopimuksen 5 artikkeliin. Ruotsi ei ole kokeilusopimista Nato kysymyksenkin. Tätä ei kuitenkaan voi haluta kenestäa. Yhteistyö eri-sisäisenäen "Natmo tie", mutta ei kumnaiskaan vahtisetto Nato jäsenyyttä, jos sitä tarvitsisiin. Pohjoismaisen puolustusyhteistyöstä NORDEFCO on parhaimmillaan kriisinhallitsemisvalmiuksien ja materiaalihyötyjen alalla, mutta sillä on myös välillistä muuta merkitystä puolustuskyvyn kehittämiselle.

Strategit ja sotilasstrategit tukevat kansainvälistä ympäristöä osalsi toisin kuin poliitikot. Suomen strateginen ympäristö on muuttunut. Se on muuttunut myös suhteessa siihen, millaisia sotilaallisia uhkia voidaan ennakoida kapasiteettien kehittämistä varten, että on valtiot käyttäisivät strategisten intressiensä tyvaansiaan. Lähiympäristön perusväkijöitä ovat yhä Pietarin alueen lähetys Venäjällä ja se, että Kuolan alueella on Venäjän lähimi lännestsukkahdilla. Kolmengeln alue on Nato-maiden ympäröimä Venäjän osa, joka sisältää pienen Suomen merinäytteisen merkitystä Venäjälle. Nykyisissa sitä nostaa myös tämeen asema energiaretitöä, jonka merkitys Venäjälle on suuri. Kolmas ja tuoreim esimerkki on Falklandin sota keväällä 1982. Argentiina ei mieihttäessään Falklandin saaret uskonut, että Iso-Britannia valtaisi ne verraten helpoist takaisin. Kolmas ja tuoreim esimerkki: Ukrainalla ei sillä pelotetta sitä vastaan, että Venäjä valtaa Krimin. Kimmilä ei edes ryhdytty asevoimien vastaimiiin, mutta Ukraina oli suoraan vaikeuksia myös sielllä, missä voimaa tiedettiä oli tarkoitus käyttää eli Itä-Ukrainan separatistejja vastaan. Tätä oli vaikea ennakoida ani perusteella, mitä valtion kannattaa Ukrainan asevoimiinsa hankkia.

Kaikissa näissä kolmessa tapauksessa materiaalista, jolakin tällä ennalta laskettaya tekijöitä painavampi oli kuyn aineisto eli tahto- ja osaamiskomponentti. Tahtoaosaa se oli puolustajalla suhteellisesti vahva hyökkääjään vastapuolen nähden, että tämä ole mikään pelkkä myytti.

Tuoreempi